

Hänvisning
VN/6802/2020

Finansministeriet

Kontaktperson
Rasmus Lindqvist

valtiovarainministerio@vm.fi

Ärende

Begäran om utlåtande om Finansministeriets bedömningspromemoria för att utveckla den digitala identiteten

Bakgrund

Finansministeriet har begärt ett utlåtande av landskapsregeringen angående en bedömningspromemoria för att utveckla den digitala identiteten. Ett mål i programmet för statsminister Marins regering är att Finland ska vara känt som ett föregångarland där de möjligheter som digitaliseringen och den tekniska utvecklingen medför utvecklas och tillvaratas över förvaltnings- och sektorsgränserna. Enligt regeringsprogrammet ska alla invånare i Finland ges möjlighet till elektronisk identifiering.

Vid finansministeriet har det som en följd av regeringsprogrammet identifierats ett behov av att som en helhet utveckla förfaranden för att erhålla, använda och förvalta en digital identitet. Det bör gå att ta sig från ett läge där man bara utvecklat elektronisk inloggning till ett läge där det görs en granskning av hela den digitala identitetskedjan, från registeridentitet till transaktion. Finansministeriet tillsatte den 8 oktober 2020 projektet för att utveckla den digitala identiteten och sätten att utnyttja den. Resultaten och riktlinjerna från utredningarna i den första fasen av projektet finns samlade i den bedömningspromemoria som nu tillsänts landskapsregeringen.

Promemorian om 112 sidor är uteslutande skrivet på finska och åtföljs av en svenskspråkig sammanfattning som är fyra sidor lång. Enligt sammanfattningen är det viktigaste förslaget i promemorian ett digitalt intyg som utfärdas av myndigheterna och som ska visa en persons koppling till den notering som gjorts om personen i befolkningsdatasystemet samt om metoderna för att visa detta när man uträttar ärenden digitalt, per telefon eller genom ett personligt besök. Målbilden för projektet för den digitala identiteten ligger i linje med det mål som fastställts på EU-nivå (även om saken fortfarande är oreglerad).

Enligt den bredare målbilden ska ett digitalt identitetsbevis som tillhandahålls av myndigheterna vara en så kallad central identitet som gör det möjligt för andra aktörer

att utifrån den centrala identiteten skapa nya, aktörspecifika identiteter som en kundrelation förutsätter och metoder för att använda dessa identiteter. I målbilden ska den digitala identiteten, lagringen av den och de metoder som används för att utnyttja den digitala identiteten vara logiskt separata. På så sätt är lagringsmedierna för den digitala identiteten, de digitala plånböckerna, en väsentlig konkurrensutsatt marknad i stället för en identitet. I praktiken innebär detta förändringar på marknaden för autentisering där identiteten och verktygen för att använda den hör tätt samman. I detta avseende kräver målbilden ändringar i den gällande lagstiftningen om stark autentisering.

Avslutningsvis anges det i sammanfattningen att syftet med promemorian är att starta en diskussion om på vilket sätt lösningarna inom digital identitet kan tjäna samhället som helhet.

Behörighetsfördelning

Enligt 29 § 1 mom. 1 punkten självstyrelselagen för Åland (1991:71) är folkbokföring rikets behörighet.

Enligt sammanfattningen av bedömningspromemorian berörs även särskilt ur lagstiftningssynpunkt konkurrensbestämmelserna, bestämmelserna om statligt stöd, tillgodoseendet av de individuella rättigheterna i användningen av digitala tjänster samt på vilken roll bestämmelserna om stark autentisering och handlingar som påvisar identitet ska ha i utvecklingen av den digitala identiteten.

Enligt 27 § självstyrelselagen har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om statsmyndigheternas organisation och verksamhet (3 punkten), främjande av konkurrens (10 punkten) och pass (26 punkten). Enligt 18 § självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet bland annat i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar.

Synpunkter

Ämbetsspråket vid landskapsregeringen är enligt 36 § självstyrelselagen för Åland svenska och rikets myndigheter har enligt 38 § självstyrelselagen för Åland en skyldighet att kommunicera med landskapsregeringen på svenska. Landskapsregeringen kan därför endast lämna ett utlåtande angående den svenskspråkiga sammanfattningen av bedömningspromemorian.

Landskapsregeringen välkomnar att det utreds närmare hur digital identifiering kan utformas och hur en sådan identifiering kan underlätta för medborgarna. Enligt målsättningen ska den digitala identiteten vara central och utifrån denna ska andra aktörer ha möjlighet att utforma aktörsspecifika identiteter. För att ett sådan målsättning ska lyckas krävs det ett brett samarbete mellan myndigheter och privata aktörer. I och med det här anser landskapsregeringen att det är mycket viktigt att all information från

riksmyndigheterna relaterad till utvecklingen av den digitala identiteten tillgängliggörs på svenska enligt samma tidtabell som den tillgängliggörs på finska.

Övergripande kan det också betonas att vid en eventuell implementering av en framtida digital identitet får det inte finnas några skillnader mellan de nationella språkgruppernas möjligheter att använda den digitala identiteten. För Ålands del, som är en gränsregion, välkomnas även gränsöverskridande lösningar i synnerhet på nordisk nivå men även på europeisk nivå.

Landskapsregeringen konstaterar avslutningsvis att digital identifiering kan ha en stor inverkan på landskapets myndigheters verksamhet. Systemet måste därför fungera också för landskapsregeringen och landskapsregeringens underlydande myndigheter varpå ett samarbete mellan riksmyndigheterna och landskapsregeringen kan behövas då den digitala identifieringen konstrueras.

Vicelanträd

Harry Jansson

T.f. Rättssakkunnig

Rasmus Lindqvist

